

Πραγματικός Δικαιούχος - Διαφάνεια και προκλήσεις στην αντιμετώπιση του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ

Τ. Ευθυμίου
Διευθύντρια Group Financial Crime Compliance Division - Group MLRO

NATIONAL BANK
OF GREECE

Διεθνή Πρότυπα: Απαιτήσεις & Αδυναμίες

Πρωτοβουλίες ενίσχυσης της εταιρικής διαφάνειας σε διεθνές και εθνικό επίπεδο:

- Αύξηση της ευαισθητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και των αρμόδιων εποπτικών αρχών
- Ενίσχυση της προσπάθειας αναβάθμισης της ασφάλειας στη σύγχρονη οικονομική και συναλλακτική δραστηριότητα
- Αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με την χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος για ΞΧ/ΧΤ

Διεθνή πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές:

- ❖ Προτεραιότητα στην ενίσχυση της εταιρικής διαφάνειας για την αντιμετώπιση των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ
- ❖ Ενιαίος προσδιορισμός της έννοιας του ΠΔ και του καθεστώτος ελέγχου των ΝΠ
- ❖ Αντιμετώπιση των μεθόδων απόκρυψης του ΠΔ μέσω πολύπλοκων εταιρικών δομών (π.χ. Shell companies)
- ❖ Ενίσχυση εταιρικής διαφάνειας στο μη χρηματοπιστωτικό τομέα
- ❖ Απρόσκοπτη πρόσβαση των αρμόδιων αρχών στην πληροφόρηση για τον ΠΔ
- ❖ Κοινή χρήση και ανταλλαγή της διαθέσιμης πληροφόρησης για τον ΠΔ

Αδυναμίες που εντοπίζονται:

- ❖ Η κατάχρηση της εταιρικής και ιδιοκτησιακής δομής των εταιρικών σχημάτων
- ❖ Υιοθέτηση των εκθέσεων εκτίμησης εθνικού κινδύνου ΞΧ/ΧΤ ως προς τους κλάδους δραστηριότητας
- ❖ Η αναγκαιότητα ρύθμισης του ρόλου των επαγγελματιών διαμεσολαβητών, όπως δικηγόροι ή λογιστές για τον μετριασμό του κινδύνου απόκρυψης του ΠΔ.
- ❖ Η διασφάλιση της έγκαιρης πρόσβασης των FIU's και των αρμόδιων αρχών στο ευρύτερο δυνατό φάσμα των πληροφοριών για τον ΠΔ
- ❖ Εφαρμογή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων προς τα ΝΠ που δεν παρέχουν πληροφορίες

Νομικό Πλαίσιο & Έννοια Πραγματικού Δικαιούχου

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σύμφωνα με τον Ν.4557/2018 και την ΕΤΠΘ 281/2009, ο εντοπισμός του ΠΔ και η γνώση του καθεστώτος ελέγχου των ΝΠ καθίσταται σημαντικός για τα πιστωτικά ιδρύματα για την εφαρμογή:

- της προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ (Risk Based Approach)
- των μέτρων δέουσας επιμέλειας προς τον πελάτη και τις συναλλαγές

Βασικά σημεία του νομοθετικού πλαισίου

ΕΝΝΟΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

Πραγματικός δικαιούχος είναι το ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει η εταιρεία ή τα οποία διατηρούν τον έλεγχο αυτής

Ένδειξη άμεσου ελέγχου: κατοχή ποσοστού μετοχών ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25%

Ένδειξη έμμεσου ελέγχου: κατοχή ποσοστού μετοχών ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από άλλη εταιρεία, ο έλεγχος της οποίας ασκείται από φυσικό πρόσωπο

Ο έμμεσος έλεγχος του ΝΠ δύναται να εξακριβωθεί και μέσω άλλων κριτηρίων όπως:

- ο έλεγχος για κατάρτιση ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων
- η άσκηση ελέγχου μέσω συμφωνίας μετόχων,
- η άσκηση δεσπόζουσας επιρροής ή η εξουσία διορισμού ανώτερων διοικητικών στελεχών

Εφόσον δεν προσδιορίζεται ή υπάρχουν αμφιβολίες για το πρόσωπο του ΠΔ, τότε ως ΠΔ νοείται το ανώτατο διοικητικό στέλεχος της εταιρείας.

Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (Κ.Μ.Π.Δ.)

Το Κ.Μ.Π.Δ. τηρείται στη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

α) Τα ΝΠ με έδρα ή εγκατάσταση στην Ελλάδα οφείλουν να καταχωρούν τα στοιχεία των ΠΔ στο Κ.Μ.Π.Δ.

β) Στα ΝΠ ως υπόχρεοι καταχώρισης περιλαμβάνονται επιχειρήσεις ή εταιρείες, συνεταιρισμοί, ιδρύματα, σωματεία και καταπιστεύματα

γ) Εξαιρούνται: Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, οι εισηγμένες εταιρείες σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα, τα ΝΠ μη υπόχρεα σε δήλωση φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα

ΠΡΟΣΒΑΣΗ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

ΠΡΟΣΒΑΣΗ

- ❖ Η Αρχή Καταπολέμησης (FIU) και οι εισαγγελικές αρχές, χωρίς κανένα περιορισμό
- ❖ Οι αρμόδιες εποπτικές αρχές (ΤτΕ)
- ❖ τα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΠΙ)

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Σε περίπτωση μη καταχώρισης στοιχείων του ΠΔ :

α) δέσμευση χορήγησης αποδεικτικού έκδοσης φορολογικής ενημερότητας

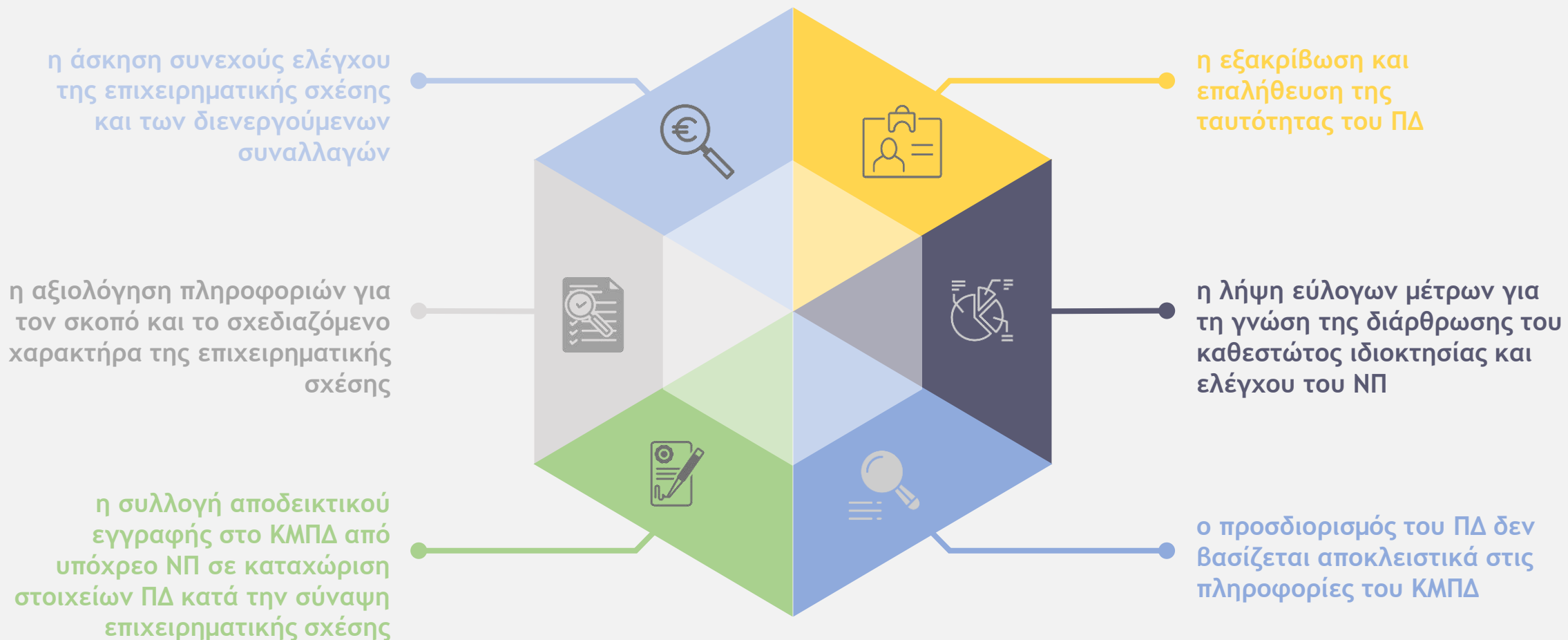
β) επιβολή προστίμου δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ με προθεσμία συμμόρφωσης και διπλασιασμό 'σε περίπτωση μη συμμόρφωσης

ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

Το Κ.Μ.Π.Δ. διασυνδέεται:

- ❖ με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.)
- ❖ με τα Αποθετήρια Τίτλων

Μέτρα Συνήθους Δέουσας Επιμέλειας από Πιστωτικά Ιδρύματα ως προς τον Πελάτη και τον Πραγματικό Δικαιούχο/ «Γνώρισε τον πελάτη σου»

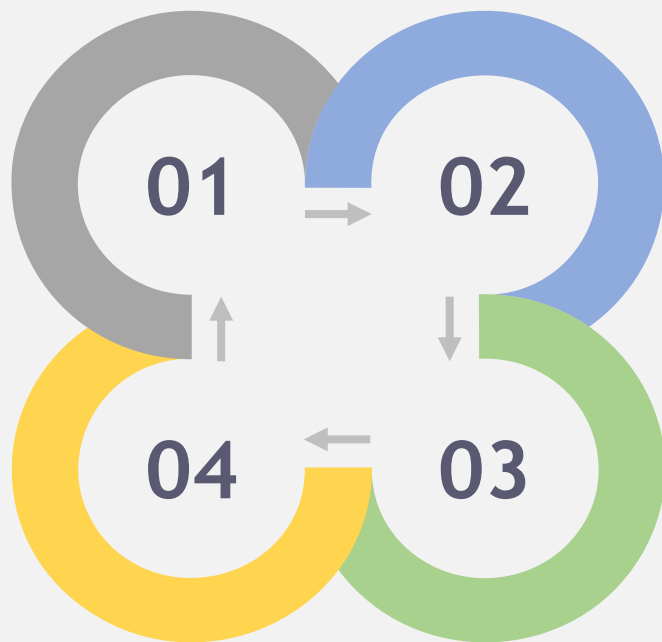

Μέτρα Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον Πελάτη και τον Πραγματικό Δικαιούχο

Μέτρα Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας

η στενή και συνεχής παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης και των συναλλαγών

η εξακρίβωση της πηγής του πλούτου και της προέλευσης των κεφαλαίων

η συλλογή πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με τον πελάτη, τον ΠΔ και τον σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης

η έγκριση ανώτερου διοικητικού στελέχους για τη σύναψη ή διατήρηση της επιχειρηματικής σχέσης

Τα μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας λαμβάνονται, όταν προσδιορίζεται ότι το πρόσωπο του πελάτη και του ΠΔ:

- είναι Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο (ΠΕΠ), στενός συγγενείς ή/και συνεργάτης ΠΕΠ ή πρόσωπο που ασκεί ή έχει ασκήσει σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα
- έχει έδρα ή εγκατάσταση ή συνάπτει επιχειρηματικές σχέσεις και συναλλαγές σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου ΞΧ/ΧΤ

Εφόσον δεν είναι εφικτή η εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον ΠΔ για την διαχείριση του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ, εξετάζεται η λήψη συγκεκριμένων ενεργειών όπως:

- ❖ η άρνηση εκτέλεσης συναλλαγών
- ❖ η διακοπή της επιχειρηματικής σχέσης
- ❖ η υποβολή αναφοράς προς την αρμόδια Αρχή

Μελλοντικές Προκλήσεις για την ενίσχυση της εταιρικής διαφάνειας

Η ολοκλήρωση της διασύνδεσης του ΓΕΜΗ με τα ΠΙ για τη χορήγηση δεδομένων για τα ΝΠ.

Η διασύνδεση των εθνικών Μητρώων ΠΔ σε επίπεδο ΕΕ / Ευρωπαϊκή Κεντρική Πλατφόρμα “BORIS” (Beneficial Ownership Registers Interconnection System).

Η σύσταση κοινών πληροφοριακών συστημάτων από τα ΠΙ για την ανταλλαγή πληροφοριών ΠΔ για τα ΝΠ πελάτες.

Η έναρξη λειτουργίας της πανευρωπαϊκής Βάσης δεδομένων (“EuReCA”) παρακολούθησης και συντονισμού των ενεργειών για την καταπολέμηση του ΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο ΕΕ.

Η ίδρυση νέας Ευρωπαϊκή Αρχής για την καταπολέμηση του ΞΧ/ΧΤ (AML Authority).

Σας ευχαριστούμε πολύ!

